



Jaaroverzicht 2021

Voortgangsoverleg Klimaatakkoord

De belangrijkste producten en activiteiten in beeld

Het Voortgangsoverleg Klimaatakkoord

- Borgt de samenhang en bewaakt de voortgang rondom de belangrijkste trajecten in de uitvoering die meerdere sectoren raken.
- Fungeert als platform om de community van het Klimaatakkoord blijvend aan elkaar te verbinden en een podium te organiseren voor dialoog.

Versnellen

In 2021 kwam de energietransitie in een versnelling. De EU legde de lat hoger met de Fit for 55 plannen. De top in Glasgow betekende een stapje voorwaarts. Uit de kabinetsformatie, die toen nog gaande was, werd al duidelijk dat ook de regering ambitieuzer is.

Voor het Voortgangsoverleg Klimaatakkoord was het een druk jaar. De officiële vergaderingen, de webinars en de Dag van het Klimaatakkoord zijn daarvan zichtbare uitingen.

Via dit verslag kunt u veel teruglezen en -kijken. De versnelling leidde ook tot talloze kleine bijeenkomsten, overleggen en een-op-een gesprekken om knelpunten weg te nemen. Ook voerden we veel gesprekken met betrokken burgers en organisaties die niet direct bij een uitvoeringsoverleg betrokken zijn. De gesprekken gingen soms over zorgen, vaak over goede plannen en initiatieven en ook over twijfels en andere inzichten over de keuzes in de transitie.

In 2022 gaat dit onverminderd door. Het doel is duidelijk, maar de transitie is geen rechte weg, maar een weg met veel kuilen en scherpe bochten. Dat vraagt veel overleg, gesprek en dialoog. Dat gaan we dus ook in 2022 weer doen.

Ed Nijpels

Voorzitter Voortgangsoverleg Klimaatakkoord



Brieven

- Brief over Motie Sienot 12 maart
[Motie Sienot](#)
- Brief aan de informateurs 31 maart
[Voorjaarsbrief Voortgangsoverleg Klimaatakkoord](#)
- Aanbiedingsbrief aan Staatssecretaris Yeşilgöz-Zegerius 17 juni
[Rapport Klimaatraadpleging](#)
- Aanbiedingsbrief aan minister Blok, staatssecretaris Yeşilgöz-Zegerius en staatssecretaris Van Veldhoven 1 juli
[Een circulaire energietransitie](#)
- Brief aan mevrouw Kaag en heer Rutte 6 juli
[Besluit biograndstoffen voor warmte](#)
- Brief aan Staatssecretaris Yeşilgöz-Zegerius 7 juli
[Reflectie op de voortgang ten behoeve van Klimaatnota 2021](#)
- Brief aan de informateurs 28 oktober
[Klimaatakkoord in regeerakkoord](#)

Webinars

Er zijn elf webinars georganiseerd. De onderwerpen besloegen een breed palet aan zaken die de uitvoering van het Klimaat-akkoord raken. De digitale bezoekers zijn op verschillende manieren en niveaus betrokken bij het klimaatbeleid. Dat loopt uiteen van professioneel, semi-professioneel tot belangstellend.

Deelnemers zijn de personen die rechtstreeks de webinars hebben gevolgd. Het aantal terugkijkers is gebaseerd op het aantal views in YouTube.

- **Ruimte maken voor nieuw bos** | 15 januari
[Van bossen-naar bomenstrategie](#)
Bespreken van bossenstrategie LNV en verkennen van mogelijke keuzes om het te realiseren
540 deelnemers | 600 terugkijkers
- **Op naar 55 procent CO2-reductie** | 5 februari
[55% minder uitstoot: Vele routes met 'bestemming Parijs'](#)
Onderzoekend gesprek over invulling hoger EU-reductiedoel
548 deelnemers | 660 terugkijkers
- **Jongeren, politiek en klimaatbeleid** | 5 maart
[Meer overeenkomsten dan verschillen tussen jongeren](#)
Gesprek over klimaatonderwerpen in aankomende verkiezingen met vertegenwoordigers van de jongerenorganisaties van politieke partijen.
145 deelnemers | 165 terugkijkers

→

Webinars

- **Tussen Woorden en Daden** | 9 april
Iedereen wil een burgerforum; nu het kabinet nog
Toelichting rapport burgerfora van Alex Brenninkmeijer en discussie vervolg
600 deelnemers | 330 terugkijkers
- **Een nieuwe groene taal** | 30 april
Spelregels duurzaam investeren helpen nog niet iedereen
Discussie over inhoud en reikwijdte Europese taxonomie duurzame financiering
280 deelnemers | 250 terugkijkers
- **De RES vooruit** | 28 mei
RES: Nationale regie nodig voor tempo in uitvoering
Presentatie en discussie over drie rapporten ban RES-Werkgroepen
269 deelnemers | 275 terugkijkers
- **Schaarse groene metalen** | 25 juni
Dreigend probleem van grondstoffen schreeuwt om actie
Presentatie onderzoek schaarse groene metalen en gesprek over mogelijke oplossingen.
280 deelnemers | 400 terugkijkers
- **Fit for 55** | 14 juli
Fit for 55 geeft Klimaatakkoord rugwind
Discussie na livepresentatie plannen van Europese Commissie
475 deelnemers | 700 terugkijkers

Webinars

- **Fit for 55 ESR** | 13 oktober
Fit for 55: de tijd voor de kaasschaaf is voorbij
Wat betekent de hogere Europese doelstelling voor de binnenlandse opgave voor Gebouwde omgeving, mobiliteit en landbouw?
415 deelnemers | 350 terugkijkers
- **Het Grote Geld en het klimaat** | 26 november
Financiële sector wil ook zelf 'meer boter bij de vis'
Over het klimaatcommitment van de Nederlandse financiële sector en de wereldwijde vergroening van het grote geld
450 deelnemers | 250 terugkijkers
- **Klimaat: Politiek of rechter** | 17 december
Overheid moet het klimaat weer van de rechter terugpakken
Duiding en discussie over de groei in klimaatrechtszaken
300 deelnemers | 180 terugkijkers

KlimaatCasts

In het voorjaar is een pilot gestart met een podcast. Met elk van de vijf voorzitters bespraken we in een half uur de voortgang van het desbetreffende uitvoeringsoverleg. Daarnaast is er ook een podcast geweest over het Nationaal Waterstof Programma en met het Klimaatcrisis Beleidsteam (KBT)

- **Industrie** | 4 juni - Carolien Gehrels
476 kijkers YouTube | 164 luisteraars SoundCloud
- **Elektriciteit** | 11 juni - Jan Jacob van Dijk
252 kijkers YouTube | 113 luisteraars SoundCloud
- **Mobiliteit** | 18 juni - Pieter Litjens
338 kijkers YouTube | 73 luisteraars SoundCloud
- **CO₂ beprijzing** | 2 juli - Frans Rooijers - *Klimaat Crisis Beleidsteam*
183 kijkers YouTube | 102 luisteraars SoundCloud
- **Nationaal Waterstof Programma** | 7 juli - Jörg Gigler
299 kijkers YouTube | 78 luisteraars SoundCloud
- **Gebouwde omgeving** | 9 juli - Maarten van Poelgeest
223 kijkers YouTube | 178 luisteraars SoundCloud
- **Landbouw en Landgebruik** | 16 juli - Pieter van Geel
195 kijkers YouTube | 78 luisteraars Soundcloud





**VERSNELLEN
NAAR PARIJS**



Dag van het Klimaatakkoord

1 november 2021 | NBC te Nieuwegein

Op 1 november was de jaarlijkse Dag van het Klimaatakkoord. Eén van de weinige momenten dat men elkaar fysiek kon ontmoeten. Naast de plenaire opening en -slot konden de ruim 700 bezoekers kiezen uit ruim 30 afzonderlijke sessies met

uiteenlopende onderwerpen. Die liepen uiteen van waterstof tot transitie van onderaf, van IPCC tot burgerfora, van snellere verduurzaming industrie tot gedragsverandering. De innovatiemarkt liet concreet zien dat er al veel in de praktijk mogelijk is.

Dag van het Klimaatakkoord

“We staan voor de grootste verbouwing van Nederland”

Het thema van de Dag van het Klimaatakkoord was de vraag: Hoe kunnen we de uitstoot van broeikasgassen sneller omlaag brengen? In ruim dertig sessies en side-events werden ideeën uitgewisseld over een hoger tempo, in technologische innovaties en oplossingen van maatschappelijke vraagstukken.



Op deze plaats impressies van een aantal sessies, met opnames, korte verslagen, presentaties en foto's.

- “Laten we ons niet ontmoedigen” (de Startsessie: [verslag](#) en [terugkijken](#))
- **Gaten dichten: hoe kunnen we Urgenda en Europa volgen?** ([verslag](#) en [terugkijken](#))
- **De CO₂-monitor helpt ons om de voortgang van duurzame energie in Nederland te volgen** ([verslag](#) en [terugkijken](#))
- **Foto-impressie van de dag.**
“We staan voor de grootste verbouwing van Nederland”

De transitie in de maatschappij

Veel aandacht was er voor thema's over de energietransitie in eigen land, stad, dorp, buurt en huis. Een paar sessies:

- **De energietransitie en het Klimaatakkoord in grafieken** ([verslag](#) en [terugkijken](#))
- **Hoe profiteren we maximaal van 'de transitie van onderaf'?** ([verslag](#))
- **Hoe komen we uit de klimaatpagaat? Van willen en weten naar doen** ([verslag](#), [sheets](#) en [terugkijken](#)).
- **De wijkaanpak is niet meer heilig** ([verslag](#))
- **De transitie achter de voordeur** ([terugkijken](#))
- **50% eigendom: maar hoe dan?** ([verslag](#) en [terugkijken](#))
- **Voortgangsfabriek: Emissiereductie in de zorg** ([verslag](#) en [terugkijken](#))

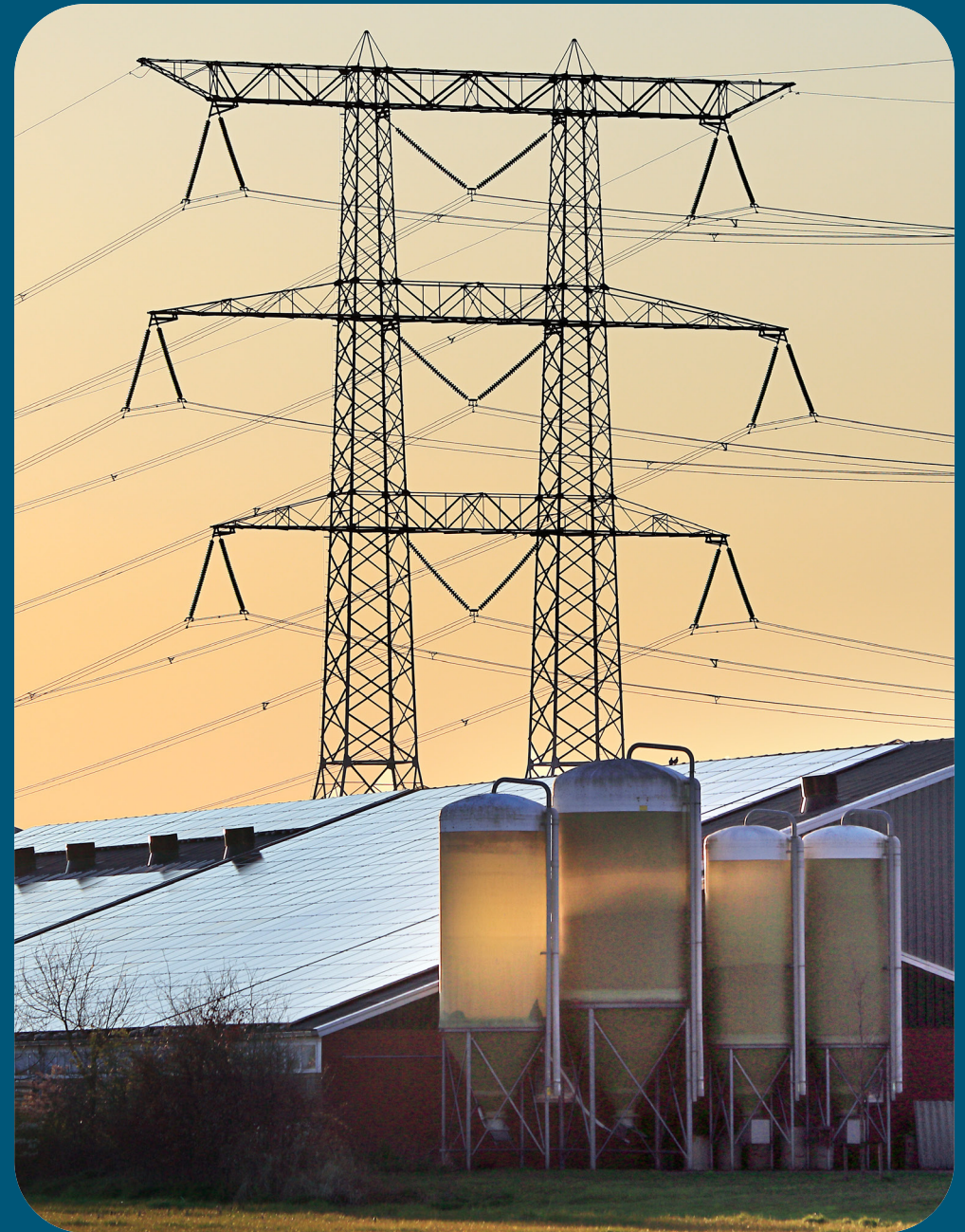
De transitie in de industrie

Als grootverbruiker van energie en producent van de voorwerpen die we gebruiken was de industrie ook een belangrijk onderwerp:

- Versnellen naar een fossielvrije industrie: het kan! ([verslag](#) en [terugkijken](#))
- Waterstof in Nederland gaat nog niet hard genoeg ([verslag](#) en [terugkijken](#))
- Landbouw heeft sleutelrol in groene chemie ([verslag](#))
- Hoe de chemische industrie zichzelf opnieuw uitvindt ([verslag](#))
- De industrie als regelknop in een duurzaam energiesysteem ([terugkijken](#))
- Plannen voor een lagere uitstoot in zes industrieclusters ([verslag](#) en [terugkijken](#))

De transitie in landbouw, energievoorziening, verkeer

- Landbouw heeft sleutelrol in groene chemie ([verslag](#))
- Voortgangsfabriek: De energietransitie in de kastuinbouw ([verslag](#) en [terugkijken](#))
- Voortgangsfabriek: Hoe gaat het met de laadinfrastructuur? ([verslag](#) en [terugkijken](#))
- De industrie als regelknop in een duurzaam energiesysteem ([terugkijken](#))
- Voortgangsfabriek: Energieprojecten op rijksgronden ([verslag](#) en [terugkijken](#))



Optredens en gesprekken Voorzitter Klimaatakkoord

57 uitgevoerde optredens relaterend met de onderwerpen Klimaat, Energietransitie, Draagvlak en Burgerpanels.

Participatie

- Ondersteuning van Commissie Brenninkmeijer ter uitvoering van motie Mulder c.s. (Kamerstuk 32813-578). Met als resultaat het eindrapport 'Burger Betrekken bij Klimaat: burgerfora aanbevelen'.
- Reacties op het rapport "Bestemming Parijs" (van de ambtelijke studiegroep olv Laura van Geest) opgehaald bij organisaties niet direct betrokken bij het klimaatakkoord. Waaronder jongeren- en bewonersorganisaties, MKB en NGO's, in het kader van uitvoering motie Sienot c.s. (kamerstuk 35570 XIII, nr 37).
- Begeleiden van de uitvoering van een Participatieve Waarde Evaluatie (PWE) van de TU Delft over hoe burgers aankijken tegen maatregelen om de 55% doelstelling te behalen.
- Klankbordgroep Burgerpanels opgericht bestaande uit experts en maatschappelijke organisaties, meerdere keren geraadpleegd over de inzet van een nationaal burgerforum voor klimaatbeleid.
- Verkennen van nieuwe activiteiten rondom participatie en klimaatbeleid.

Social media

- www.Klimaatakkoord.nl
190.000 bezoekers (was 150.000) | 541.000 pageviews (was 519.000)
- [Twitter: @klimaatakkoord](https://twitter.com/klimaatakkoord)
4970 volgers (voorgaande jaar 4100)
- [Nieuwsbrief Klimaatakkoord](#)
11 x | 1950 abonnees (was 1562)
- [Gestart met LinkedIn](#)
Voortgangsoverleg Klimaatakkoord: 556 volgers
- [Youtube](#)
329 abonnees (was 249) | 17.000 weergaven | 2400 kijkuren
Topscore: Waterstofwebinar (913 weergaven)
- Energieopwek.nl
250.000 bezoekers. 12 maandberichten. Meer dan 150 nieuwsartikelen.
Portal voor burgersvragen. Bron voor professionals.



KlimaatKwesties

Dit jaar is een samenwerking gestart met de Klimaathelpdesk. Dit is een initiatief van Scientists4Future NL en de Utrecht Young Academy. Daar beantwoorden jonge wetenschappers de meest uiteenlopende vragen die het klimaatbeleid raken. Onder de kop [KlimaatKwesties](#) publiceert het Voortgangsoverleg elke week het antwoord op één van de vragen.



Samenstelling Voortgangsoverleg

10 x vergadering Voortgangsoverleg Klimaatakkoord

5 x vergadering Voortgangsoverleg Breed (is inclusief Uitvoeringsstructuren)

Uitvoeringsoverleggen (UO)

- Ed Nijpels *Voorzitter*
- Jan Jacob van Dijk *Elektriciteit*
- Pieter van Geel *Landbouw en Landgebruik*
- Carolien Gehrels *Industrie*
- Pieter Litjens *Mobiliteit*
- Maarten van Poelgeest *Gebouwde Omgeving*

Uitvoeringsstructuren

- Manon Janssen *Innovatie*
- Mariëtte Hamer *Arbeidsmarkt & Scholing*
- Annemarie Rakhorst *Circulaire Economie*
- Femke de Vries *Financiële sector*

- Kristel Lammers *NPRES*
- Albert Vermue *Mede-overheden*
- Sandor Gaastra *Rijksoverheid*



Voortgangsoverleg Klimaatakkoord

Bezuidenhoutseweg 60

Postbus 90405

2509 Den Haag

070 3499 664

info@klimaatakkoord.nl

FOTO: Branko de Lang, Alliander